

22**SDĚLENÍ****Ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 26. října 1973 byla ve Štrasburku otevřena k podpisu Dohoda o převozu těl zemřelých.

Jménem České republiky byla Dohoda podepsána ve Štrasburku dne 8. dubna 2010.

S Dohodou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky ji ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Rady Evropy, deponitáře Dohody, dne 23. ledna 2012.

Při ratifikaci Dohody učinila Česká republika v souladu s čl. 8 Dohody oznámení, že kompetentní úřady, které vystavují doklady potřebné k přeshraničním převozům zemřelých na straně České republiky, jsou krajské hygienické stanice a hlavní hygienik Ministerstva obrany České republiky.

Dohoda vstoupila v platnost na základě svého článku 11 odst. 1 dne 11. listopadu 1975. Pro Českou republiku vstoupila v platnost podle odstavce 2 téhož článku dne 24. února 2012.

Anglické znění Dohody a její překlad do českého jazyka se vyhláší současně.

**AGREEMENT
ON THE TRANSFER
OF CORPSES**

Strasbourg, 26.X.1973

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Considering that there is an increasing need to simplify formalities relating to the international transfer of corpses;

Bearing in mind that the transfer of corpses does not create a risk to health even if death was due to a communicable disease provided that appropriate measures are taken, in particular with regard to the imperviousness of the coffin,

Have agreed as follows:

Article 1

- 1 The Contracting Parties shall apply, as between themselves, the provisions of this Agreement.
- 2 For the purpose of this Agreement, transfer of corpses is understood to be the international transport of human remains from the State of departure to the State of destination; the State of departure is that in which the transfer began; in the case of exhumed remains, it is that in which burial had taken place; the State of destination is that in which the corpse is to be buried or cremated after the transport.
- 3 This Agreement shall not apply to the international transport of ashes.

Article 2

- 1 The provisions of this Agreement embody the maximum requirements which may be stipulated in connection with the despatch of corpses from, their transit through, or their admission to the territory of a Contracting Party.
- 2 The Contracting Parties remain free to grant greater facilities either by means of bilateral agreements or by decisions arrived at by common accord in special cases and in particular in the case of transfer between frontier regions.

For such agreements or decisions to be applicable in any given case, the consent of all the States involved must be obtained.

Article 3

- 1 Any corpse shall, during the transfer, be accompanied by a special document (*laissez-passer* for a corpse) issued by the competent authority of the State of departure.
- 2 The *laissez-passer* shall include at least the information set out in the model annexed to the present Agreement; it shall be made out in the official language or one of the official languages of the State in which it was issued and in one of the official languages of the Council of Europe.

Article 4

With the exception of the documents required under international conventions and agreements relating to transport in general, or future conventions or arrangements on the transfer of corpses, neither the State of destination nor the transit State shall require any documents other than the *laissez-passer* for a corpse.

Article 5

The *laissez-passer* is issued by the competent authority referred to in Article 8 of this Agreement, after it has ascertained that:

- a all the medical, health, administrative and legal requirements of the regulations in force in the State of departure relating to the transfer of corpses and, where appropriate, burial and exhumation have been complied with;
- b the remains have been placed in a coffin which complies with the requirements laid down in Articles 6 and 7 of this Agreement;
- c the coffin only contains the remains of the person named in the *laissez-passer* and such personal effects as are to be buried or cremated with the corpse.

Article 6

- 1 The coffin must be impervious; the inside must contain absorbent material. If the competent authority of the State of departure consider it necessary the coffin must be provided with a purifying device to balance the internal and external pressures. It may consist of:
  - i either an outer coffin in wood with sides at least 20 mm thick and an inner coffin of zinc carefully soldered or of any other material which is self-destroying;
  - ii or a single coffin in wood with sides at least 30 mm thick lined with a sheet of zinc or of any other material which is self-destroying.
- 2 If the cause of death is a contagious disease, the body itself shall be wrapped in a shroud impregnated with an antiseptic solution.
- 3 Without prejudice to the provisions of paragraphs 1 and 2 of this article the coffin, if it is to be transferred by air, shall be provided with a purifying device or, failing this, present such guarantees of resistance as are recognised to be adequate by the competent authority of the State of departure.

Article 7

If the coffin is to be transported like an ordinary consignment, it shall be packaged so that it no longer resembles a coffin, and it shall be indicated that it be handled with care.

Article 8

Each Contracting Party shall communicate to the Secretary General of the Council of Europe the designation of the competent authority referred to in Article 3, paragraph 1, Article 5 and Article 6, paragraphs 1 and 3 of this Agreement.

Article 9

If a transfer involves a third State which is a Party to the Berlin Arrangement concerning the conveyance of corpses of 10 February 1937, any Contracting State to this Agreement may require another Contracting State to take such measures as are necessary for the former Contracting State to fulfil its obligations under the Berlin Arrangement.

Article 10

- 1 This Agreement shall be open to signature by the member States of the Council of Europe, who may become Parties to it either by:
  - a signature without reservation in respect of ratification or acceptance, or
  - b signature with reservation in respect of ratification or acceptance, followed by ratification or acceptance.
- 2 Instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 11

- 1 This Agreement shall enter into force one month after the date on which three member States of the Council shall have become Parties to the Agreement, in accordance with the provisions of Article 10.
- 2 As regards any member State who shall subsequently sign the Agreement without reservation in respect of ratification or acceptance or who shall ratify or accept it, the Agreement shall enter into force one month after the date of such signature or after the date of deposit of the instrument of ratification or acceptance.

Article 12

- 1 After the entry into force of this Agreement, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any non-member State to accede thereto.
- 2 Such accession shall be effected by depositing with the Secretary General of the Council of Europe an instrument of accession which shall take effect one month after the date of its deposit.

Article 13

- 1 Any Contracting Party may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or accession, specify the territory or territories to which this Agreement shall apply.

- 2 Any Contracting Party may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or accession or at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Agreement to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings.
- 3 Any declaration made in pursuance of the preceding paragraph may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn according to the procedure laid down in Article 14 of this Agreement.

Article 14

- 1 This Agreement shall remain in force indefinitely.
- 2 Any Contracting Party may, in so far as it is concerned, denounce this Agreement by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification.

Article 15

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council and any State which has acceded to this Agreement of:

- a any signature without reservation in respect of ratification or acceptance;
- b any signature with reservation in respect of ratification or acceptance;
- c the deposit of any instrument of ratification, acceptance or accession;
- d any date of entry into force of this Agreement, in accordance with Article 11 thereof;
- e any declaration received in pursuance of the provisions of paragraphs 2 and 3 of Article 13;
- f any notification received in pursuance of the provisions of Article 14 and the date on which denunciation takes effect;
- g any communication made to him under Article 8.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done at Strasbourg, this 26th day of October 1973, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding States.

APPENDIX

Laissez-passer for a corpse

This *laissez-passer* is issued in accordance with the Agreement on the Transfer of Corpses, in particular Articles 3 and 5¹.

Authority is hereby given for the removal of the body of:

Name and first name of the deceased .....

.....

died on ..... at .....

State cause of death (if possible)² and ³ .....

.....

at the age of ..... years .....

Date and place of birth (if possible) .....

The body is to be conveyed .....

..... (means of transport)

from ..... (place of departure)

via .....(route)

to ..... (destination)

The transport of this corpse having been duly authorised, all and sundry authorities of the States over whose territory the corpse is to be conveyed are requested to let it pass without let or hindrance.

Done at ..... on .....

Signature of the competent authority

Official stamp of the competent authority

1. The text of Articles 3 and 5 of the Agreement is to appear on the reverse side of the *laissez-passer*.
2. The cause of death should be stated in English or French or in the numerical WHO code of the international classification of diseases.
3. If cause of death is not stated for reasons of professional secrecy then a certificate indicating the cause of death should be placed in a sealed envelope accompanying the corpse during transport and be presented to the competent authority in the State of destination. The sealed envelope, which shall bear some external indication for identification purposes, shall be securely attached to the *laissez-passer*.

Alternatively, an indication should be made on the *laissez-passer* as to whether the person died of natural causes and of a non-contagious disease.

If this is not the case, the circumstances of the death or the nature of the contagious disease should be indicated.

PŘEKLAD

DOHODA O PŘEVOZU TĚL ZEMŘELÝCH

Členské státy Rady Evropy, které podepsaly tento dokument, přihlížejíce k nutnosti zjednodušit formality pro mezinárodní převoz těl zemřelých, se zřetelem na skutečnost, že převoz těl zemřelých nepředstavuje žádné zdravotní nebezpečí a to ani v případě, kdy smrt byla zapříčiněna přenosnou nemocí, za předpokladu, že budou provedena příslušná opatření, zvláště pokud jde o nepropustnost rakve,

dohodly se takto:

Článek 1

1. Smluvní strany budou ve svých vzájemných vztazích uplatňovat ustanovení této dohody.
2. Ve smyslu této dohody se rozumí převozem těl zemřelých mezinárodní přeprava lidských pozůstatků z odesílajícího státu do státu určení; odesílajícím státem je stát, ve kterém byl převoz zahájen; v případě exhumovaných lidských ostatků je to stát, ve kterém se uskutečnilo pohřbení; státem určení je stát, ve kterém má být přepravené tělo zemřelého pohřbeno nebo zpopelněno.
3. Tato mezinárodní dohoda se nevztahuje na mezinárodní přepravu popela.

Článek 2

1. Ustanovení této dohody představují nejvyšší míru požadavků, které mohou být stanoveny ve spojení s vypravením těl zemřelých, jakož i s jejich tranzitem nebo jejich přijetím na území smluvní strany.
2. Je ponecháno na vůli smluvních stran, aby buď na základě dvoustranných dohod nebo na základě společně přijatých rozhodnutí povolily ve zvláštních případech a především v případě převozu v pohraničních oblastech větší výhody. Aby takové dohody nebo rozhodnutí bylo možné v daném případě použít, musí k tomu být dán souhlas všech zúčastněných států.

Článek 3

1. Tělo zemřelého bude při převozu doprovázeno zvláštním dokumentem (laissez-passer for a corpse, tj. průvodní list těla zemřelého) vystaveným příslušným úřadem odesílajícího státu.
2. Průvodní list těla zemřelého bude zahrnovat minimálně údaje, které jsou uvedeny ve vzoru připojeném k této dohodě; bude vystaven v úředním jazyce státu nebo v jednom z úředních jazyků státu, ve kterém byl vystaven a v jednom z úředních jazyků Rady Evropy.

Článek 4

S výjimkou dokladů požadovaných na základě mezinárodních úmluv a dohod týkajících se všeobecně přepravy nebo na základě budoucích úmluv a ujednání o převozu těl zemřelých, nebude ani stát určen ani tranzitní stát požadovat žádné další dokumenty kromě průvodního listu těla zemřelého.

Článek 5

Průvodní list těla zemřelého vystavuje příslušný úřad uvedený v článku 8 této dohody tehdy, když se přesvědčil, že

- a) všechny lékařské, zdravotní, správní a právní požadavky platných předpisů ve státě odeslání, které se týkají převozu těl zemřelých, případně pohřbení a exhumace, byly splněny;
- b) byly pozůstatky uloženy do rakve, která je v souladu s požadavky stanovenými v článcích 6 a 7 této dohody;
- c) rakev obsahuje pouze pozůstatky osoby uvedené v průvodním listu těla zemřelého a takové osobní předměty, které mají být pohřbeny nebo zpopelněny s tělem zemřelého.

Článek 6

1. Rakev musí být nepropustná; uvnitř má být absorpční materiál. Pokud to příslušný úřad odesílacího státu považuje za nezbytné, musí být rakev opatřena čistícím zařízením pro vyrovnání vnitřního a vnějšího tlaku. Rakev se může skládat:

- a) buď z vnější dřevěné rakve o síle stěn minimálně 20 mm a z pečlivě zaletované vnitřní rakve ze zinku nebo z jiného rozkládajícího se materiálu;
- b) nebo z jednoduché dřevěné rakve o síle stěn minimálně 30 mm, která je vyložena vrstvou zinku nebo jiného rozkládajícího se materiálu.

2. Pokud byla příčinou smrti nakažlivá nemoc, bude samo tělo zabaleno do rubáše napuštěného antiseptickým roztokem.

3. Aniž jsou dotčena ustanovení odstavce 1 a 2 tohoto článku bude rakev, pokud bude převážena letecky, opatřena čistícím zařízením na vyrovnání tlaku nebo pokud tomu tak není, bude vykazovat takové záruky odolnosti, které příslušné úřady odesílacího státu uznají za postačující.

Článek 7

Pokud je rakev přepravována jako obyčejná zásilka, zabalí se tak, aby nepřipomínala rakev, a označí se tak, aby bylo se zásilkou zacházeno opatrně.

Článek 8

Každá smluvní strana sdělí generálnímu tajemníkovi Rady Evropy označení kompetentního úřadu, uvedeného v článku 3 odstavec 1 a článku 6 odstavec 1 a 3 této dohody.

Článek 9

Pokud převoz zahrnuje třetí stát, který je smluvní stranou Mezinárodního Ujednání o přepravě mrtvol (Berlín, ze dne 10. února 1937), tak může každý smluvní stát této dohody požadovat od jiného smluvního státu této dohody, aby učinil taková opatření, která jsou nezbytná pro původní smluvní stát, aby splnil své závazky z Mezinárodního Ujednání o přepravě mrtvol (Berlín).

Článek 10

1. Tato dohoda bude otevřena k podpisu členskými státním Rady Evropy, které se mohou stát jejími smluvními stranami buď:
  - a) podpisem bez výhrady ratifikace nebo přijetí, nebo
  - b) podpisem s výhradou ratifikace nebo přijetí, následovaným ratifikací nebo přijetím.
2. Ratifikační listiny nebo listiny o přijetí budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 11

1. Tato dohoda vstoupí v platnost jeden měsíc ode dne, kdy se podle článku 10 této dohody stanou jejími smluvními stranami tři členské státy Rady Evropy.
2. Pro každý členský stát, který následně tuto dohodu podepíše bez výhrady ratifikace nebo přijetí, nebo který ji ratifikuje nebo ji přijme, vstoupí tato Dohoda v platnost měsíc ode dne podpisu nebo ode dne uložení ratifikační listiny nebo listiny o přijetí.

Článek 12

1. Po vstupu této dohody v platnost může Výbor ministrů Rady Evropy vyzvat státy, které nejsou jejími členy, aby k této dohodě přistoupily.
2. Jejich přístup se provede uložení listiny o přístupu u generálního tajemníka Rady Evropy, nabude účinnosti měsíc ode dne uložení přístupové listiny.

Článek 13

1. Každá smluvní strana může při podpisu nebo při ukládání ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo přístupu určit jedno či více území, kde bude tato dohoda platit.
2. Po uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo přístupu nebo kdykoliv poté může každá smluvní strana prostřednictvím prohlášení adresovaného generálnímu tajemníkovi Rady Evropy tuto dohodu rozšířit na další jedno či více území v prohlášení označených, za jejichž mezinárodní vztahy je odpovědná nebo jejichž jménem je oprávněna činit závazky.
3. Každé prohlášení učiněné podle předchozího odstavce týkající se území uvedeného v prohlášení, může být vzato zpět postupem, který je stanovený v článku 14 této dohody .

Článek 14

1. Tato dohoda zůstává v platnosti na dobu neurčitou.
2. Každá smluvní strana, pokud se jí to týká, může tuto dohodu vypovědět oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.
3. Výpověď se stává účinnou šest měsíců ode dne doručení takového oznámení generálnímu tajemníkovi.

Článek 15

Generální tajemník Rady Evropy uvědomí členské státy Rady Evropy a každý stát, který k této dohodě přistoupil:

- a) o každém podpisu bez výhrady ratifikace nebo přijetí;
- b) o každém podpisu s výhradou ratifikace nebo přijetí;
- c) o uložení každé ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo přístupu;
- d) o dni vstupu v platnost této dohody podle článku 11;
- e) o prohlášení, které obdržel podle článku 13 odstavec 2 a 3;
- f) o oznámení, které obdržel podle článku 14 a dni, kdy nabylo vypovězení účinnosti;
- g) o každém sdělení, které obdrží podle článku 8.

Na důkaz toho níže podepsaní, kteří jsou k tomu oprávněni, podepsali tuto dohodu.

Dáno ve Štrasburku, dne 26. října 1973, v anglickém a francouzském jazyce, přičemž jsou obě znění stejně autentická, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy předá ověřené kopie všem státům, které dohodu podepsaly či k ní přistoupily.

Příloha

PRŮVODNÍ LIST TĚLA ZEMŘELÉHO
(LAISSEZ-PASSER FOR A CORPSE)

Tento průvodní list se vydává v souladu s Dohodou o převozu těl zemřelých, především s článkem 3 a článkem 5¹⁾. Tímto se dává oprávnění k přepravě těla zemřelého:

Příjmení a jméno zemřelého.....
 Zemřel dne.....
 Uveďte příčinu smrti (pokud je známa) ^{2) a 3)}
 .....
 Věk.....
 Datum a místo narození (pokud je známo).....
 Tělo zemřelého bude přepraveno způsobem (druh dopravy).....
 Z místa odeslání.....
 Přes (tranzit).....
 Do místa určení.....

Přeprava těla zemřelého je zcela oprávněna, všechny úřady států, přes které se tělo zemřelého přepravuje, se žádají, aby umožnily jeho tranzit bez zdržení nebo překážek.

Dáno v místě..... dne.....
 Podpis zástupce odpovědného úřadu
 Oficiální razítko odpovědného úřadu

-----
 1) Text článků 3 a 5 Dohody bude uvedený na zadní straně průvodního listu těla zemřelého (laissez-passer)

2) Příčina smrti se uvede v anglickém nebo francouzském jazyce nebo číselným kódem mezinárodní klasifikace chorob Světové zdravotní organizace

3) Pokud není příčina smrti uvedena z důvodu profesního tajemství, musí být potvrzení o příčině smrti vloženo do zapečetěné obálky, která doprovází tělo zemřelého během přepravy, a předáno odpovědnému úřadu ve státě určení. Zapečetěná obálka, která bude vně náležitě označena, se bezpečným způsobem přiloží k průvodnímu listu těla zemřelého. Nebo musí být v průvodním listu těla zemřelého uvedeno, zda osoba zemřela přirozenou smrtí a z důvodu choroby, která není nakažlivá. Pokud tomu tak není, musí být uvedeny okolnosti smrti nebo povaha nakažlivé choroby.